

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 25. maj 2021
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Amanda Alberte Heino
Stilling
Sagsnr.: 2021-0032/09-0134
Dok.: 1964527

Besvarelse af spørgsmål nr. 80 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 80 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. april 2021.

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 80 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Under mødet i Grønlandsudvalget den 28. april 2021 blev bl.a. drøftet behovet for flere juridiske anklagere i Grønland og kan ministeren uddybe, hvor mange yderligere juridiske anklagere i Grønland, der vurderes at være behov for, hvad der skal til ressourcemæssigt for at få flere juridiske anklagere i Grønland og hvad det vil betyde for Politiets muligheder for at udføre sine øvrige opgaver, hvis der ansættes flere juridiske anklagere i Grønland, som kan frigøre politifolk fra anklageropgaven?”

Svar:

1. Justitsministeriet kan generelt oplyse, at et af de mest markante kendetegn ved den grønlandske retspleje er, at kredsretterne er beklædt af lægfolk. Derved er udgangspunktet, at alle professionelle parter i en kriminalsag i 1. instans er lægfolk. Det fremgår af betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen, at lægmandsprincippet navnlig har været begrundet i kvaliteten ved lokal indsigt og sprogkundskab (side 51, side 77 og side 142).

Lægmandssystemet indebærer som udgangspunkt, at hverken dommer, forsvarer eller anklager i kredsretten er juridisk uddannede. Dette udgangspunkt kan dog bl.a. fraviges i sager af særlig alvorlig karakter, hvor retten, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet, beskikker en advokat som forsvarer. Omvendt kan der også være et begrænset antal sager, hvor en juridisk uddannet anklager møder i kredsretten, herunder for at undgå aflysninger, hvis den politiuddannede anklager er syg eller på anden måde forhindret i at møde i sagen. Udgangspunktet er dog, at politiuddannede anklagere møder på anklagemyndighedens vegne i stort set alle kredsretssager. Dette gælder også, når forsvareren er juridisk uddannet.

Generel brug af juridisk uddannede anklagere i kredsretterne kan grundet brugen af ikke-juridiske forsvarere anses for at medføre ubalance i forholdet mellem forsvarer og anklager og dermed være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt. Brug af juridisk uddannede anklagere kan dog ikke antages at medføre ubalance mellem forsvarer og anklager, hvis der tillige møder en juridisk uddannet forsvarer.

Det fremgår således af Justitsministeriets besvarelse af 9. februar 2021 af spørgsmål nr. 35 (Alm. Del) fra Folketingets Grønlandsudvalg, at det kan være hensigtsmæssigt, at der i sager, hvor der møder en juridisk uddannet

forsvarer, også møder en juridisk uddannet anklager, hvorfor Rigsadvokaten er blevet bedt om at undersøge dette spørgsmål nærmere.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten og Rigspolitiet.

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for udtalelsen indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Grønland.

Politimesteren i Grønland har til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 80 oplyst, at anklagemyndigheden med den nuværende bemanning alene har mulighed for at møde ved juridisk uddannede anklagere i kredsretterne i et beskedent antal af de sager, hvor der i dag møder en juridisk uddannet forsvarer.

Politimesteren har i forhold til spørgsmålet om, hvor mange yderligere juridiske anklagere, der vurderes at være behov for, blandt andet oplyst følgende:

”Politimesteren har skønnet, at en tilførsel af 4 juristårsværk (fire nye fuldmægtige til Grønland) samt tilførsel af ressourcer til en senioranklagerstilling (delt mellem to medarbejdere halvtid, geografisk placeret i Danmark) i vidt omfang vil gøre det muligt for politikredsen at møde med juridisk uddannede anklagere i de sager i kredsretterne, hvor der beskikkes juridisk uddannede forsvarere. Politimesteren har imidlertid understreget, at der er en betydelig usikkerhed forbundet med dette skøn. Dette skøn er under forudsætning af, at kriminalsagerne i kredsretterne kan berammes på en hensigtsmæssig måde.”

Politimesteren har i forhold til spørgsmålet om, hvad der skal til ressourcemæssigt for at få flere juridiske anklagere i Grønland blandt andet oplyst følgende:

”Politimesteren har oplyst, at der p.t. ikke opleves vanskeligheder med at rekruttere yngre anklagerfuldmægtige med Grønlands Politi som første tjenestested, og selvom det ikke vil være muligt at rekruttere 4 nye anklagerfuldmægtige fra den ene dag til den anden, skønnes det muligt i løbet af en periode på ca. 1 år at øge medarbejderstaben med yderligere 4 anklagerfuldmægtige. Udfordringen med at tilrettelægge arbejdet vil primært bestå i sammensætningen af medarbejdergruppen, idet anklagemyndigheden ved Grønlands Politi gennem

længere tid ikke har været i stand til at rekruttere et tilstrækkelig antal senioranklagere og således i 2 år har haft en vakance på en ud af to senioranklagerstillinger.

Politimesteren har i forlængelse heraf påpeget, at sammensætningen af medarbejdergruppen og fraværet af anklagere, der har gennemført turnus, medfører en risiko for, at oplæringen og den faglige supervision af unge anklagerfuldmægtige ikke vil kunne gennemføres tilfredsstillende, medmindre der tages effektive skridt til at imødegå en situation, hvor en eller to erfarne medarbejdere skal supervisere et stort antal unge medarbejdere.

Politimesteren har i forlængelse heraf peget på, at der i flerårsaftalen for politi- og anklagemyndighed er afsat midler til fastholdelse og rekruttering af medarbejdere til anklagemyndigheden i Nordatlanten, og at det i samarbejde med den centrale anklagemyndighed vil kunne overvejes, om den lokale anklagemyndighed i Grønland skal organiseres på en anden måde. Politimesteren har i den forbindelse peget på, at en model kunne være at tilknytte erfarne medarbejdere med grønlandserfaring men med bopæl i Danmark til anklagemyndigheden i Grønland, således at disse erfarne medarbejdere har tjenestested ved en dansk politikreds eller statsadvokatur, men i en del af deres tjenestetid foretager relevant sagsbehandling på elektronisk grundlag og med telefonisk/ITV-kontakt til Grønlands Politi, ligesom de vil kunne løse mentoropgaver i forhold til anklagerfuldmægtige dels på distancen dels under tjenesterejser til Grønland.”

Rigsadvokaten kan henholde sig til det af Politimesteren i Grønland anførte, herunder det foretagne skøn.

Det er Rigsadvokatens vurdering, at det vil være muligt at rekruttere 4 anklagerfuldmægtige til Grønland, og at det herudover vil være muligt at foretage en reorganisering, hvor to erfarne anklagere med grønlandserfaring med bopæl i Danmark tilknyttes Anklagemyndigheden i Grønland efter en model, hvor de dels udfører opgaver for Grønlands Politi på elektronisk grundlag samt ved tjenesterejser til Grønland og dels udfører opgaver for den politikreds i Danmark, hvor de er placeret.”

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har indhentet en udtalelse fra Grønlands Politi i relation til delspørgsmålet om frigørelse af politifolk fra anklageropgaver.

Grønlands Politi oplyser, at såfremt der bliver frigjort politiresourcer fra anklageropgaver, så vil Grønlands Politi få mulighed for at prioritere ressourcerne til andre opgaver i politikredsen. Grønlands Politi nævner i den forbindelse forebyggelsesområdet, området for personfarlig kriminalitet, vold mv. Politikredsen anfører samtidig, at en del af de frigjorte ressourcer forventes prioriteret til det lokale samarbejde med civilsamfundet, herunder fx forløbere til kommende kredsråd og lokalråd, der indføres i forbindelse med den kommende politireform.”

3. Justitsministeriet skal bemærke, at Justitsministeriet til brug for Justitsministeriets besvarelse af 9. februar 2021 af spørgsmål nr. 35 (Alm. Del) fra Folketingets Grønlandsudvalg havde indhentet et bidrag fra Rigsadvokaten, hvoraf det fremgik, at Grønlands Politi skønnede, at en politiuddannet anklager havde stået over for en juridisk uddannet forsvarer i 30 pct. af kriminalsagerne ved kredsretterne i årene 2018-2020. Justitsministeriet har efterfølgende modtaget et bidrag fra Domstolsstyrelsen, der viser, at 25 pct. af kriminalsagerne i 1. kvartal af 2021 var berammet til en juridisk uddannet forsvarer. Justitsministeriet kan dog oplyse, at Grønlands Politis skøn over behovet for tilførsel af anklagerressourcer til brug for besvarelsen af dette spørgsmål fortsat baserer sig på, at der møder juridisk uddannede forsvarere i 30 pct. af sagerne, bl.a. fordi Grønlands Politi på baggrund af et stigende antal af uddannede forsvarere i Grønland – herunder i en retskreds, hvor der ikke tidligere har været autoriseret en forsvarer med en juridisk uddannelse – forventer, at der vil blive beskikket juridisk uddannede forsvarere i et vist yderligere omfang.